

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ

ਫਾਲਸ਼ੋ ਜੇ. ਦੇ ਅੱਗੇ

ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, -ਅਪੀਲੈਂਟ

ਬਨਾਮ

ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1952 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 1-ਡੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ

ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਗਾਹਕ-ਅਕਾਊਂਟਸ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਦੋਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ- ਅਗਸਤ, 1947 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ, ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸੰਰਚਨਾ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਗਸਤ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਹ ਰਕਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਗੁਆ ਲਿਆ, ਅਗਸਤ, 1947 ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਇਕਦਮ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਚਾਨਕ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਬੈਂਕ ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਤਾ ਬੁੱਕਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਕਿਵੇਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲ ਦਾ ਕੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਕਲੇਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਲਕੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਆਰ. ਪਾਹਵਾ, II ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ, ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 11 ਫਰਵਰੀ 1952 ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਏ.ਐਨ. ਭਨੋਟ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 6 ਨਵੰਬਰ 1950 ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਚ.ਆਰ. ਸਾਹਨੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਜੱਜਮੈਂਟ

ਫਾਲਸ਼ੋ ਜੇ. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਬਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਹਿਲਾ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ-ਵਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝੀ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫਰਮ ਮਹਿੰਗਾ ਰਾਮ-

ਜੀਵਨ ਦਾਸ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਵਪਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਾਮ-ਵਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਫਰਮ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਤਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਹਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ 1946 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਵਿਹਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਕਦ ਕਰੈਡਿਟ ਖਾਤਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਕ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੇ ਫਰਮ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਐਡਵਾਂਸ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ। ਫਰਮ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਗਸਤ, 1947 ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 8,79,030 ਰੁਪਏ ਹੈ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਫਰਮ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮੁਦਈ ਫਰਮ ਵਲ ਬਕਾਇਆ ਵੱਧ ਰਕਮ ਸੀ, ਇਸ ਕੋਲ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਆਪਣੀ ਖਾਤਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮਾਲ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਦੂਸਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਫਰਮ ਨੇ ਮੁਲਤਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੀਆਂ ਚੰਨੂ ਵਿਖੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 1945 ਵਿੱਚ ਉਥੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸਮਾਨ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ 46.000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਸਨ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਾਰੰਟੀ ਦਲਾਲ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸੀ।

ਮੇਸਰਜ਼ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਾਮ-ਵਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ, ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਐਨ. ਭਨੇਟ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਗਾਰੰਟੀ ਦਲਾਲ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸੀ, ਪਰ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ 11 ਫਰਵਰੀ 1952 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਦੂਜੇ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਦੂਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਚੱਢਾ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ 9 ਫਰਵਰੀ 1952 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉਸੇ ਹੀ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਫਰਮਾਨ ਤੁਰੰਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਗਸਤ, 1947 ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਨਾਲ ਇਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਰਥਾਤ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਿੰਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਹਿੰਸੇਦਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਗੁਆ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਗਸਤ 1947 ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਇਕਦਮ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਲਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਚਾਨਕ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਬੈਂਕ ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਤਾ ਬੁੱਕਾਂ ਤੋਂ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਸਟੀਟਿਊਟ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖੇ ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਕਿਵੇਂ ਖੜੇ ਹਨ: ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲ ਦਾ ਕੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿੰਨਾ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਦਾਅਵੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ। ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਸਮਾਨ ਬਾਰੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹਲਕੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਪੱਟੀ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਫੈਸਲਾ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਬਨਾਮ ਆਜ਼ਮ (1) ਹੈ। ਉਸ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਿਥ ਅਤੇ ਬ੍ਰੈਂਡਰੇਥ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਇੱਕ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੁਝ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲੈਣਦਾਰ ਨੇ ਉਸ ਢੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਂਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਸਮਿਥ, ਜੇ.- ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨਿਰੀਖਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

"ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਲਈ ਦੂਜੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਸਿਰਫ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕੁਝ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਏਜੰਟ, ਜਾਂ ਬੇਲੀ, ਜਾਂ ਰਿਸ਼ੀਵਰ, ਜਾਂ ਟਰੱਸਟੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟਨਰ, ਜਾਂ ਮੇਰਟਗੈਰਗਰ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਸੀ ਸੰਦੇ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਖਾਤਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਖਾਤੇ ਲਈ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੋਰ ਕੇਸ ਹੋਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਹੋਵੇਗਾ"

ਪੰਨਾ ਲਾਲ, ਆਦਿ, ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਰਿਚਪਾਲ ਆਦਿ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਲੇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਰੂਪ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰਾਹਤ ਹੈ ਜੋ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਨੁਪਾਤ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ-ਸੰਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ. ਭਗਤ ਰਾਮ, ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਲਈ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਰਿੱਕ ਭੱਠਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੋਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੰਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਖਾਤੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਫਰਮ ਰਾਮ ਦੇਵ-ਜੈ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਸੇਠ ਕਾਕੂ (2) ਵਿੱਚ, ਐਸ.ਆਰ. ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਖੇਸਲਾ ਅਤੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੀ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ੀਆ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਲਈ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮੁਦਈ ਨੂੰ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਖਾਤੇ ਲਏ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਉਲਝਾਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। . ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਧਾਰਨ ਸਵਾਲ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਹੈ, ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਗਸਤ 1947 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ

ਗਿਰਵੀ ਸਾਮਾਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਫਰਮ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਵਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਤੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਡਿਗਰੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਲਿਮਿਨਰੀ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਢਲੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਫਿੰਗਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ-ਵਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਉਸਨੇ ਦੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਲਾ ਦੂਜੀ ਫਰਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਉਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠਲੀ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੁਦੱਈ ਫਰਮ ਮਹਿੰਗਾ ਰਾਮ-ਜੀਵਨ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਾਸ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਖਾਤੇ ਝੂਠ ਹੋਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦੱਈ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਮੂਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕੁਝ ਬਕਾਇਆ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸਾਮਾਨ ਅਗਸਤ 1947 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਬੈਂਕ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਮੁਦੱਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਹੀ 'ਤੇ ਹੋਣਾ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਹੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫਿੰਗਰ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਡਵਾਂਸਡ ਰਕਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਡੀਲਗ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ- ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਣਗੇ, ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ contract ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੈਂਕ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ 1947 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਲੁੱਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਖਾਨਾਪੂਰਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ- ਕਿ ਦਾਵਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਛੱਡਦਾ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Authenticated/vetted by: Kirna Devi Translator